

СЪВЕТ ЗА ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ

ПРОТОКОЛ

Дата: 7 декември 2005 г.

Времетраене: 09:30 – 10:30

Участници:

1. Румен Овчаров – министър на икономиката и енергетиката
2. Анна Янева – заместник-министър на икономиката и енергетиката
3. Нина Радева – заместник-министър на икономиката и енергетиката
4. Детелина Смилова – съветник на министъра на икономиката и енергетиката
5. Димитър Ивановски – заместник-министър на финансите
6. Димчо Михалевски – заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството
7. Горан Банков – заместник-министър на труда и социалната политика
8. Павел Езекиев – изпълнителен директор, Българска агенция за инвестиции
9. Саша Безуханова – председател, Българска международна стопанска асоциация
10. Иво Прокопиев – председател, Съюз на работодателите в България
11. Васил Велев – председател, Асоциация на индустриалния капитал в България
12. Божидар Данев – председател, Българска стопанска камара
13. Борислав Стратев – управляващ съдружник в “Делойт България”
14. Андрияна Тошева – изпълнителен директор, Българска международна стопанска асоциация
15. Цветан Симеонов – заместник-председател, Българска търговско-промишлена палата
16. Евгений Иванов – главен секретар, Съюз на работодателите в България
17. Камен Колев – заместник-председател, Българска стопанска камара
18. Анатоли Белчев – директор “Корпоративни финанси”, “Делойт България”
19. Елена Пищовколева – и.д. директор на дирекция “Инвестиционна политика”, МИЕ
20. Лилия Витошка – началник отдел, дирекция “Инвестиционна политика”, МИЕ
21. Тамара Йотова – консултант “Корпоративни финанси”, “Делойт България”
22. Валентина Зартова – юридически съветник, Българска търговско-промишлена палата
23. Димитър Димитров – държавен експерт в дирекция “Концесии и контрол върху дейността на търговските дружества”, МТ

Изготвен от:

Детелина Смилова, съветник на министъра на икономиката и енергетиката

Дневен ред:

1. Обсъждане на Доклада “Анализ на международния инвестиционен климат и на възможностите на България за привличане на инвестиции”
2. Други.
 - Обсъждане на теми, които да бъдат включени в Работна програма на СИР за 2006 г.

1. Обсъждане на Доклада “Анализ на международния инвестиционен климат и на възможностите на България за привличане на инвестиции”

1.1 Бележки:

г-н Румен Овчаров, министър на икономиката и енергетиката	Уважаеми колеги, Бих искал да представя новия заместник-министър на икономиката и енергетиката – г-жа Анна Янева. На днешното заседание присъстват още и Павел Езекиев, изпълнителен директор на БАИ, Елена Пищовколева, директор на дирекция “Инвестиционна политика” в МИЕ и колегите от “Делойт България”. Днес ще разгледаме доклада “Анализ на международния инвестиционен климат и на възможностите на България за привличане на инвестиции” и точка Разни.
г-н Божидар Данев, председател БСК	Обезпокоени сме от това, че Парламента прие до 2009 г. осигурителните вноски за работниците и служителите да се разпределят между осигурителите и осигурените в съотношение 65 към 35. Предлагам да го обсъдим и тази тема и да излезем с решение.
г-н Румен Овчаров, министър на икономиката и енергетиката	Предлагам колегите от “Делойт България” да се представят и да започнем с обсъждането на доклада.

г-н Анатоли Белчев,
“Делойт България”

Благодаря, господин министър.
Тамара Йотова е експерт в “Делойт България”. Г-н Борислав Стратев е управляващ съдружник за България.
Вярвам, че съкратения вариант е разпространен предварително сред участниците, затова накратко ще направя представяне. Ще бъдем на разположение да дискутираме.
През месец януари 2005 г. “Делойт и Туш” беше избран след конкурс на МИ за изготвяне на анализ на потоците от инвестиции в международен мащаб и към Централна и Източна Европа (ЦИЕ) и основните сили, които движат тези процеси. В периода между февруари и юни направихме анализ в две посоки: от една страна - по отношение на историческото развитие на инвестиционния климат в глобален мащаб, както и в региона, и в България, а от друга страна - във втората част на доклада, направихме проучване в няколко посоки – анализ на инвестициите в Централна Европа и начина, по който се осъществяват. Направихме и директно проучване сред инвеститорите в България и в региона за изследване на факторите, които влияят върху инвестициите и основните движещи сили за привличането им в региона и в страната, както и на компаниите, които са инвестирали в региона директно и тези, които не са инвестирали в България. Анализирахме причините, за това защо не са инвестирали в България и на тази база изведохме мерки, които според нас българската страна може да предприеме, за да стане България по-привлекателна за чуждите инвеститори.
България ясно се очертава като привлекателно място за инвестиране, но в същото време анализът показва една много конкурентна среда, по отношение на чуждестранните инвестиции. Централна Европа привлича голям поток от инвестиции. Стигнахме до заключението, че най-сериозни конкуренти на България в региона са Словакия, Румъния и Хърватска. В този смисъл ние набелязахме мерки за преодоляване на конкурентните недостатъци, както и няколко сектора, в които България може да се фокусира и има потенциал да привлича големи парични потоци, особено с изчерпването на възможностите за привличане на инвестиции, свързани с приватизацията. Това явно е един сериозен приоритет на българското правителство, което трябва да отдели необходимите ресурси, за да може България да запази и повиши познаваемостта си. Набелязахме 13 индустрии, които анализирахме по отношение на привлекателност и конкурентни предимства и от тях, както е видно в анализа, селектирахме 3 индустрии, в които смятаме, че с активен маркетинг могат да бъдат привлечени сериозни инвестиции и да се подобри инвестиционния климат в страната.
Това беше накратко, ако има въпроси мога да отговоря.

г-н Румен Овчаров, министър на икономиката и енергетиката	Благодаря, имате думата колеги.
г-жа Саша Безуханова председател, Българска международна стопанска асоциация	Аз искам да поздравя “Делойт” за систематизираното представяне на идеите. Преди 2 години БИБА представи един анализ на конкурентоспособността на България на световните ИТ пазари и виждаме потвърждение на голяма част от изводите в този доклад. Вероятно няма да имаме различия по отношение на това, че държавата трябва да направи стъпки по посока на позициониране в международен план. По-същественият въпрос е какво трябва да направим, за да се осъществят препоръките на Делойт. Необходимо е в един по-широк обществен план да потърсим консенсус по приоритетите на българската икономика. Това води след себе си няколко конкретни задачи: ревизиране на законодателната рамка – напр. закона за инвестициите (ЗНИ), който в момента адресира по-скоро задачи, свързани с инвестиции в предприятия в класически смисъл, няма стимули за производства и дейности, свързани с високотехнологични услуги; втората задача е как да се осигури подкрепа и стимулира икономическото развитие от програмно ориентирания бюджет, в който да има конкретни финансови аспекти за икономическата програма – с целенасочени мерки да се решат въпросите по отношение на образование, инфраструктура и про-активен маркетинг, ориентиран към приоритетните отрасли, така че инвеститорите които таргетираме, да знаят, че ни има и да подготвим за тях пакет от стимули, който да прави България конкурентоспособна в сравнение с държавите в региона. В момента има благоприятна международна конюнктура, която разкрива хоризонт от 4-5 години, в които можем да се възползваме от конкурентните си предимства. Въпросът, свързан със съгласуване на една икономическа стратегия и нейната консенсусна подкрепа е много важен по наша преценка. Добре е, че СИР започва дейността си с тази тема.

г-н Иво Прокопиев, председател, Съюз на работодателите в България	За мен това е добро и смислено начало на работата на СИР в опитите да се формулира една пълноценна и целенасочена икономическа политика. Този доклад попълва няколко съществуващи ниши до момента. На първо място той очертава ясно какви са тенденциите на глобалния пазар на инвестиционни проекти и как инвеститорите вземат решения. Докладът дава доста нагледна и материална представа за факторите, които инвеститорите имат предвид преди да вземат инвестиционно решение. На второ място той много ясно описва конкурентната среда, силните и слаби страни на България; назовава двете държави, с които България е в пряка конкуренция – Хърватия и Румъния, и посочва секторите, в които ние имаме шанс. От нас зависи доколко можем да подсилим предимствата на тези сектори и да се опитаме да подобрим климата в нашата страна, така че България безспорно да бъде по-добрата инвестиционна дестинация. На трето място докладът описва списъка от държави към които България трябва да насочи маркетинговите си усилия. Този списък, малко изненадващо за мен, се води от Германия. В списъка присъстват и САЩ и други европейски държави. Това е важно, за да се фокусират усилията на агенцията за инвестиции и в рамките на бюджета, с който разполага да се максимизират ефектите за България. Казвайки всичко това мисля, че нашата задача, като правителство и представители на бизнеса, е в максимално кратки срокове на база този доклад, който е безспорна отправна точка и дава ясни отговори на въпросите “дали” и “защо”, да съумеем да създадем работен екип, който да изведе мерките, които са нужни, за да може първо България да стане конкурентна дестинация, второ нашите параметри да станат по-добри от тези на преките ни конкуренти. Времето за това съвпада с бюджетния цикъл за 2007 г.
г-н Божидар Данев, председател БСК	Ще кажа какво ми се иска да има в този материал; липсва ни бюджета на другите страни, липсва клъстерна политика; липсва материала за работа с българските емигранти за привличане на инвестиции; липсват бизнес парковете, въобще малкия и среден бизнес като основен инвеститор. Какви са проектите, в които частния бизнес може да участва? Целта е да подобрим анализа и да използваме този доклад.

г-н Васил Велев, председател, Асоциация на индустриалния капитал в България	Докладът отговаря на един важен въпрос - за стратегическите предимства и приоритети на страната. За нас е интересен и въпросът - свободния пазар ли определя насоките за инвестиции или държавата трябва да има определени приоритети? Опитах се да направя връзка между този материал, програмата на правителството за следващите 4 години и Националния план за развитие (НПР) 2007-2013 г. Корелациите между този материал и програмата на правителството са доста по-големи отколкото между тези два материала и НПР, за който обаче, г-н Прокопиев, срокът изтича много по-рано от бюджетния цикъл за 2007 г. Отново поставям този въпрос – дали не трябва да внесем някакво подобрение в НПР.
г-н Цветан Симеонов, заместник-председател, Българска търговско- промишлена палата	За нас няма съмнение, че едно такова изследване е много полезно. Не всички от многото изследвания, които се правят, са така пазарно ориентирани. Искам да потвърдя нашето желание да участваме в набелязването на подходящи мерки, за реализирането на констатациите, които са направени. Работата трябва да започне час по-скоро, а не да чакаме да остарее изследването.
г-н Анатоли Белчев, “Делойт България”	В доклада са посочени детайлни бюджети за маркетинг. Трябва да си дадем сметка, че средствата, които държавата ще отдели за активно промотиране на страната се възвръщат многократно. Трябва да има какво да предложим на инвеститорите.
г-н Божидар Данев, председател БСК	При разработването на отрасловата политика е нужно да се изготвят матрици на отрасли и на инструменти за привличане на чуждестранни капитали, които да бъдат сравнени и да се търсят пресечните точки в тях.
г-жа Нина Радева, заместник министър на икономиката и енергетиката	Това с което трябва да започнем нашата работа е какви ще бъдат приоритетните области за инвестиции от една страна и как да постигнем желаните резултати – по отношение на политиката. Искам да подчертая, че е много важна връзката между тези приоритети и НПР, и преди всичко Оперативната програма “Повишаване на конкурентоспособността на българската икономика”. Не можем да говорим за планиране на бъдещи приоритети, ако не направим необходимата връзка с тези два документа. По отношение на НПР, работата там е съществено напреднала, както и работата по Оперативната програма. Няма по-важен фактор за повишаване на конкурентоспособността от бизнес средата и степента на нейната привлекателност както за местните, така и за чуждестранните инвеститори.

г-н Павел Езекиев, изпълнителен директор, БАИ	Три точки по отношение на това как практиката по привличане на инвестициите може да се съпостави с това, което е изяснено в доклада и това, което е заложено в ЗНИ и Стратегията за насърчаване на инвестициите. На първо място трябва да се направи анализ на закона за инвестициите и да се предприемат конкретни действия за промяната му. На второ място - индустриалните паркове изискват изключително внимание и БАИ предлага проект за изменение на закона за осъществяване на тази успешна практика. На трето място - това са критериите, по които се определя кой е голям и важен инвеститор и кой не е такъв. В момента законът се базира на една сравнително субективна оценка, която изчислява обема на инвестицията, а не взема предвид фактори като създаване на нови работни места, размер на заплатите, трансфер на ноу-хау, технологии, така че е изключително важно да бъде заложена методология, която оценява коя инвестиция е важна и трябва да бъде подкрепена от ограничения ресурс на бюджета. И най-накрая - това е препоръката, че бюджета на агенцията трябва да бъде 3.5 млн. лв. така че да може ефективно да върши работа. В момента бюджета на агенцията е 1.3 млн. лв., т.е. има едно несъответствие от три към едно, за да може агенцията да бъде ефективна спрямо възможностите на пазара.
--	---

г-н Димчо Михалевски –
заместник-министър на
регионалното развитие и
благоустройството

Инфраструктурата е действително един възпиращ фактор. Ако ние определим три или четири основни приоритета, в които ще концентрираме усилия за нашата икономика, освен матрицата на инструментите, която безспорно трябва да ползваме, има поне още три матрици, с които трябва да се съобразим, за да можем правилно да подредим плана за действие за следващите поне десет години. Първо - матрицата на ефектите, която ще възпроизведе изграждането на тази инфраструктура и тук много важно за нас, когато защитаваме в Съвета за икономическа политика исканията за определени държавни гаранции, държавни ангажменти към големи инфраструктурни проекти, да е ясно какъв ефект ще възпроизведем от реализацията на определена инфраструктура на определени територии в страната, защото това ще бъде един от основните моменти, за да може държавата да сложи тези проекти и своите ангажменти по-напред в своя списък, съответно и в планове през годината. Второ - матрицата на външните фактори. Ще дам един конкретен пример за Коридор No 4 - все пак решавайки, че трябва да развиваме оста Видин - София - Кулата, трябва да имаме предвид, че паралелно, малко по на запад, също се изпълнява един такъв проект и ако не вземем съответните решения в съответните срокове за реализация, то ще се обезсмислят действията и България ще загуби от това.

Трето - матрицата на възможностите на бюджета, която е най-важната, за да можем да определим обема на ангажментите и разположението във времеви график. Тези въпроси са много важни и ролята на Съвета за икономически растеж е ключова, за да могат съответните министерства и правителството като цяло, и със съдействието на бизнес организациите, да аргументират приоритетите, защото не е реалистично всичко да започне едновременно.

г-жа Саша Безуханова председател, Българска международна стопанска асоциация	Наред с бюджетния ресурс, с който държавата разполага, има и много други алтернативни възможности за финансиране. Ако се концентрираме върху този аналитичен материал като основа, на която да създадем една дългосрочна икономически програма за развитие на България, която да бъде в посоката, в която се движи не само това правителство, но която очертава развитието на държавата в по-дълъг период, така че да се получат ефекти от натрупванията, от инвестиции в инфраструктура и в образование, и в дейности, които ще позволят да се създаде една критична маса и ако лидерите в обществен план, правителство, бизнес ръководители сме в състояние да артикулираме тази наша програма и позиция навън, наред с бюджетните средства, ще привлечем и много други механизми за финансиране на предложените идеи. Този аналитичен материал е основа за постигане на консенсус за дългосрочна икономическа програма, а конкретните дейности в нея ще се осъществят, разбира се, основно със средствата на бюджета, но освен това могат също така да се привлекат формации на публично - частно партньорство, стратегически инвестиции и прочие.
---	--

1.2 Предложения:

г-н Румен Овчаров, министър на икономиката и енергетиката	Подходите са два и можем отново да структурираме една работна група, която да ни подготви поредната стратегия. Това обаче е една изключително сериозна задача. Тук не е въпросът само да определим няколко сектора, можем и да дискутираме дали ще са точно тези. Въпросът е дали разсъждаваме принципно и се опитваме да обхванем цялостната стратегия за развитие на държавата. Как ще стимулираме тези отрасли? Кои са механизмите, които държавата има, за да ги стимулира? Един от тези механизми е да се създадат необходимите условия, но първо трябва да премахнем препятствията, които имаме. Това е общо инфраструктурата, която действително е на равнище, което далеч не е най-доброто. Второто са кадрите - по какъв начин ще ги подготвим? От там нататък стигаме до въпроса кои са тези инвеститори, кои са тези инвестиции и как ги структурираме. Държавата трябва да има своя стратегия и философия за това какво, къде и как прави. Как да привличаме инвеститори? С какво ги привличаме - с държавна подкрепа, със закон. Вече е създадена работна група за изменение и допълнение на закона за инвестициите, в която ще поканим и Ваши представители. Очевидно са необходими промени. В началото на 2006 г. започваме активно съвместно да работим по този въпрос. Влияние оказват и икономическата среда, макроикономическата стабилност, данъчната политика и т. н. Географско положение, политическа ситуация също са важни, но трябва да имаме предвид, че докато разсъждаваме, от съседни държави се изграждат паралелно инфраструктурни обекти и можем да загубим проектите, за които мислим, че имаме стратегически предимства. Очевидно е, че в някои ситуации държавата ще трябва да поеме определени рискове и трябва да се търсят други механизми за инвестиции. Ще координираме действията си с международните институции. Ще трябва да свършим доста сериозна подготвителна работа. Да разработим съвместно визията за икономическото развитие на държавата, какви стъпки трябва да предприемем, за да изградим стабилна основа за развитие. Предлагам да се създаде работна група, която на следващото заседание на съвета да изготви план за действие, разпределение на отговорностите и график за работата, с оглед дейностите да бъдат включени в бюджета за 2007 г.
--	--

2. Други.

2.1 Предложения:

г-н Румен Овчаров, министър на икономиката и енергетиката	<u>Предлагам на следващото заседание на 11 януари 2006 г. да обсъдим постъпилите предложения за разширяване състава на Съвета за икономически растеж</u>
--	---

Следващото заседание ще се проведе на 11 януари 2006 г., сряда от 10:00 часа.